

[Indenrigsministeren.]

Kvadratkilometer. Den endelige Mandatberegning paa Grundlag af denne Beregningsmaade er vist i Bemærkningerne til Forslaget. Slutresultatet bliver, at de 149 Mandater fordeles saaledes paa de 3 Omraader, at Hovedstaden faar en Forøgelse paa 4 Mandater fra 24 til 28, medens Øerne afgiver 1 Mandat og derfor gaar ned fra 51 til 50, og Jylland afgiver 2 Mandater og følgelig faar 71 Mandater mod nu 73. Det 4de Mandat fremskaffes ved den tidligere nævnte Udvidelse af Tingets Medlems-tal. At der ved denne Fordeling af Mandaterne paa Omraaderne tages meget væsentlige Hensyn til de tyndt befolkede Egne, fremgaar af, at der, naar man gaar ud fra Stemmetallene ved Valget i 1947, efter Lovforslagets Regler til hvert jysk Folketingsmandat gennemsnitlig vil svare 12 420 Stemmer, medens de tilsvarende Tal for Øerne er 14 378 og for Hovedstaden 17 437. Til Sammenligning skal jeg anføre, at der ved selve Valget i 1947 til et jysk Folketingsmandat svarede 12 080 Stemmer, medens Tallene for Øerne og Hovedstaden var henholdsvis 14 097 og 20 343.

For at sikre en forholdsmæssig Repræsentation i Folketinget foreslaas det, at Antallet af Tillægsmandater forhøjes paa Bekostning af Kredsmandaterne. Tillægsmandaternes Antal foreslaas forhøjet fra 31 til 44, medens Antallet af Kredsmandater foreslaas nedsat fra 117 til 105. Den meget fjerne Mulighed, der trods disse Ændringer er for, at et Parti stadig skulde kunne faa flere Mandater end dets Stemmetal berettiger til, er imødegaaet ved en Bestemmelse, som under Behandlingen i Folketinget er indsat i Forslagets § 43, Stk. 3. Herefter skal et Parti, der har faaet for mange Mandater i Forhold til Stemmetallet, afgive det overskydende Antal Kredsmandater, saa at Partiet først afgiver det Kredsmandat, der — taget for Landet som Helhed — er opnaaet med den laveste Kvotient, og saaledes fremdeles. De saaledes ledigblevne Mandater overføres til de Partier inden for den paagældende Amts- eller Storkreds, der herefter er nærmest berettigede til et Kredsmandat.

I denne Forbindelse skal jeg nævne, at saafremt Lovforslaget havde været gældende ved Folketingsvalget i 1947, vilde Partiet Venstre, hvis Venstre og Hovedstadens Venstre havde opstillet hver for sig, have faaet 8 Mandater mindre, end det faktisk fik, medens Tabet for Venstre, dersom der ikke havde været opstillet et særligt Hovedstadens Venstre, kun vilde have

været 7 Mandater. I det første Tilfælde vilde det 8de Mandat være gaaet til de Radikale. Under Forudsætning af, at Venstre opstillede under eet, vilde Venstre som anført have mistet 7 Mandater. Disse Mandater samt det nye Mandat vilde have fordelt sig saaledes: Socialdemokratiet 4, Konservative 2, Retsforbundet 1 og Danmarks kommunistiske Parti 1. Samtlige Partier vilde have været berettigede til Tillægsmandater, og dette viser jo, at man er naaet saa nær den rene forholdsmæssige Fordeling af Mandaterne, som det er teknisk muligt. Venstre vilde have opnaaet i alt 3 Tillægsmandater, hvoraf 2 i Hovedstaden, medens de øvrige Partier vilde have været berettigede til fra 7 til 11 Tillægsmandater hver.

De foreslaaede administrative og tekniske Ændringer, der først og fremmest tilsigter en Forenkling og Forbedring af det tekniske Valgapparat, er tiltraadt af samtlige Partier undtagen Venstre. Af disse Ændringer vil jeg gerne særlig henlede Opmærksomheden paa de nye Regler i § 10, hvorefter Vælgere ved Flytning automatisk overføres fra Valglisten i Fraflytningskommunen til Valglisten i Tilflytningskommunen. Hidtil har det jo været saaledes, at en Vælger, der flyttede, selv maatte sørge for at blive optaget paa Valglisten i Tilflytningskommunen. Ved hvert Valg har det vist sig, at en Del Vælgere ikke har været klar over de nugældende Regler og derfor i nogle Tilfælde er blevet forhindret i at afgive Stemme. Efter Lovforslaget vil Overflytningen fra den ene Valgliste til den anden nu ske automatisk, forudsat at den paagældende melder Fraflytning til Folkeregistret i Overensstemmelse med Lovgivningen herom.

I § 18 er der under Behandlingen i Folketinget indført Regler, hvorefter Formanden for Kommunalbestyrelsen i den Kommune, i hvilken Opstillingskredsens Valgsted er beliggende, fremtidig er født Medlem af Valgbestyrelsen og varetager Hvervet som Formand for denne.

Endvidere skal jeg nævne de nye Regler i § 34 om Afstemningstiden. Ifølge det oprindelige Lovforslag skulde Afstemningstiden i Købstæderne fastsættes overensstemmende med Afstemningstiden i Hovedstaden og dens Omegnskommuner. Under Forslagets Behandling i Folketinget er denne Regel udvidet, saa at Sogneraadene i Landkommunerne kan fastsætte tilsvarende Afstemningstid.

Under Behandlingen i Folketinget er der dernæst indføjet en Bestemmelse om, at der saavel ved Folketings- som ved Lands-